

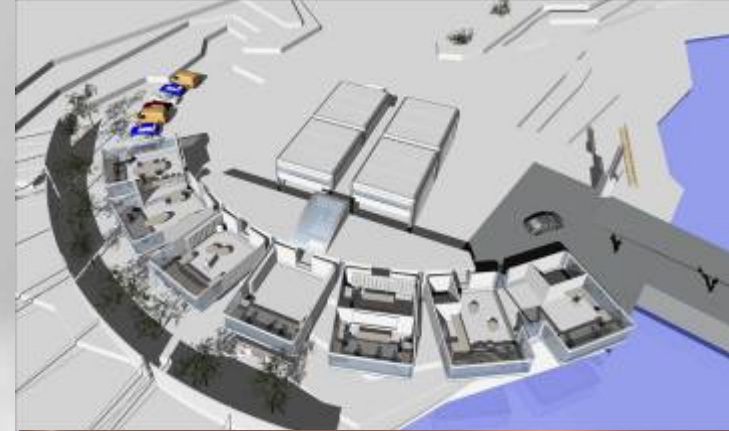
Styringsgruppas behandling 08.10 2008
"Vegen videre"

Oppsummering og konklusjoner fra Workshop Valsneset

Rica Nidelven

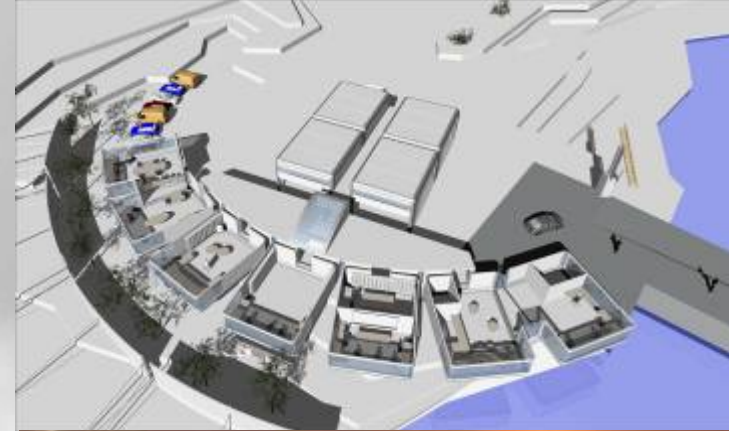
11. September 2008

09:30 – 16:00

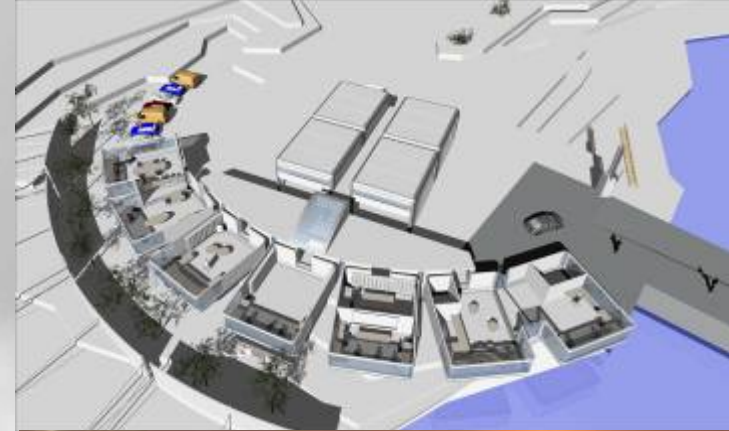
Hensikt

Samle dagens aktører, nye interessenter og mulige etablerere for diskusjon om hvordan Valsneset kan utvikles som arena for en Midt-norsk klynge innenfor vindenergi, havbruk og annen marin/maritim virksomhet.

Innhold

1. Valsneset – kort historikk
2. Styringsgruppe og deltakere
3. Agenda for workshopen
4. Medieklipp
5. Oppgave 1 og oppsummeringer
6. Oppgave 2 og oppsummeringer
7. Oppgave 3 og oppsummeringer
8. Avslutningsvis

Valsneset - kort historikk

- Valsneset i Bjugn kommune ble etablert som industriområde på slutten av 1970-tallet
- Området ble utnyttet ifm Heidrun-utbyggingen på begynnelsen av 1990-tallet; uttak av dekkmasser til rørledningen
- Dypvannskai kom på plass ifm denne aktiviteten
- EWOS utpekte området som lokalisering for eventuell ny forfabrikk i Midt Norge i 2002
- EWOS har nå lagt denne etableringen på is – og bygger i disse dager ut sin fabrikk i Florø
- Bjugn kommune kjøpte Vågan gård i 2007
- Trønder Energi åpnet vindmøllepark (5 møller) i juli 2007
- VIVA har konsesjon for 3 testemøller, derav 2 allerede etablert
- NCC har pukk og grusproduksjon og asfaltverk på området, med stadig økende aktivitet
- NTNU har i perioden vurdert området ifm Design ACT prosjektet
- Selskapet ACE Aquaculture AS er etablert – og planlegger bygging av et storskala testeanlegg for havbrukskonstruksjoner
- Forsvaret bruker området både ifm skyteøvelser og for radarinstrumenter

Styringsgruppen

1	Arnfinn Astad	Ordfører	Bjugn kommune
2	Øyvind Kvaal	Daglig leder	VEI
3	Finn Victor Willumsen	Daglig leder	ACE
4	Anne Kath Willumsen	Rådgiver	Access MidNorway
5	Ulrik Rabben	Konsulent	Valsneset Utvikling
6	Tor Langvold	Rådmann	Bjugn kommune
7	Arnt-Ivar Kverndal	Daglig leder	Gode Sammen

Deltakere

1	Bjørnar Groven	Teknisk sjef	Bjugn kommune
2	Thomas Jensen	Salgssjef	Erling Haug AS
3	Ingeborg Ratvik	Seksjonsjef	Fiskeridirektoratet
4	Jakob Dahlø	Regionsjef	NCC Roads
5	Anders Sæther	Quality Manager	Marine Harvest
6	Oddvar Aam	Spesialrådgiver	MARINTEK
7	Yngvar Olsen	Professor	NTNU Marin
8	Alexandra Neyts	Prosjektkoord	NTNU Marin
9	Gunn Kari Hygen	Spesialrådgiver	Næringsforeningen i T
10	Gustav Witzøe	Gründer	SalMar ASA
11	Jan Barlindhaug	Markedssjef	SIEMENS Installasjon
12	Karl A. Almås	Adm. Direktør	SINTEF Fiskeri og Havbruk
13	Janne Bøklepp	Prosjektleder	SIVA
14	Sigurd R. Bjørge	Spesialrådgiver	Sør-Trøndelag FK
15	Ole Svendgård	Daglig leder	VIVA AS
16	Snorre Hvitsand	Daglig leder	Fosen Næringshage
17	Tore Nilsen	Adm.dir	Fosenkraft
18	Terje Torsnes	Forsker	NGU
19	Kari Andresen	Rådgiver	STFK
20	Leif Inge Nordhammer	Adm. Dir.	Salmar
21	Tor Bø	Styreformann	VEI
22	Trygve Sigholt	FoU-sjef	Biomar
23	Leif Magne Sunde	Forsker	SINTEF FH
24	Jostein Storøy	Forskningsjef	SINTEF FH
25	Arne Sellæg	Journalist	Adressa

Agenda

Tid	Aktivitet	Ansvar
10.00	Velkommen	Arnfinn Astad
10.05	Kort presentasjon av Valsneset i dag	Øyvind Kvaal
10.20	Visjoner for Trøndelag	Karl Almås Sigurd Bjørge
10.50	Presentasjon rundt bordene	
11.00	VIVA på Valsneset. Status og fremtid innen vindenergi?	Ole Svendgaard
11.20	ACE – framtidens arena for nye løsninger i kommersielt havbruk!	Finn Viktor Willumsen
11.40	NTNU – ny marin strategi!	Yngvar Olsen
12 – 13	Lunsj	
13.05	Fortrinn og ulemper ved etablering på Valsneset	
13.40	Oppsummeringer	
14.00	Visjon og mål for Valsneset	
14.30	Oppsummeringer	
14.45	Hvordan komme videre i utviklingsarbeidet?	
15.20	Oppsummeringer	
15.40	Oppsummering av dagen og vegen videre	Øyvind Kvaal
15.50	Slutt	

Adressa 12.09 2008

Fiskeoppdrett og vindkraft på Valsneset

BJUGN: Endelig begynner Bjugn kommune å se resultater etter 30 års kamp og skuffelser for å gjøre Valsneset Industriområdet til noe mer enn en gressgrodd odde ut mot havet.

Store prosjekter er nå på gang, og Bjugn tar sikte på å gjøre Valsneset til ikke mindre enn et kjempemessig laboratorium for fiskeoppdrett og vindkraft for hele landet.

– Vi vil at Bjugn og Valsneset skal bli en viktig del av teknologihovedstaden Trondheim. Det er her teoriene som klemmes ut ved NTNU og Sintef skal prøves ut i praksis, og bidra til industriell aktivitet i resten av landet.

Det sier ordfører Arnfinn Astad (Ap) i Bjugn til Adresseavisen. I går hadde han og hans samarbeidspartnere kalt inn til en storstilt arbeidsøkt i Trondheim for å fortelle hva som nå skjer på Valsneset, og for å stake ut veien videre. En rekke sen-

trale personer fra havbruksnæringen og kraftbransjen i Sør-Trøndelag hadde møtt opp for å høre og bidra med sitt. Det var en stolt ordfører som sammen med Øyvind Kvaal i Valsneset energi- og industriselskap (VEI) presenterte det Valsneset står for i dag, og hvordan de mener fremtiden vil bli. Mens Astad har tatt seg av den politiske delen av utfordringen, har Kvaal vært viktig i den kommersielle delen av prosjektet.

– Etter så mange år med skuf-

felser og tilbakeslag ser vi omsider konturene av en virkelig storsatsing på Valsneset. Det er ingen tvil om at vi står foran en stor og aktiv periode der mye vil komme til å skje, sier Bjugnordføreren til Adresseavisen.

Det er forskningsmiljøet i Trondheim som er drivkraften bak de to store prosjektene innen vindenergi og havbruk som er på trappene. Valsneset som teststasjon for ny vindteknologi har alt vært i drift et par år, men det er nå utviklingen kommer

for fullt etter hvert som vindkraft blir stadig mer etterspurt på verdensbasis. Innenfor havbruk skal det utvikles et senter for havbruksteknologi.

– Etter hvert vil vi disponere et område på over 1600 dekar på Valsneset. I tillegg har kommunen planer om å bygge en ny havn i tillegg til den som er der fra før, opplyser Øyvind Kvaal.

ARNE SELLEGG 72 50 15 54
arne.sellegg@adresseavisen.no

Adressa 13.09 2008

Skal bli best i verden på havbruk

Norge skal bli best i verden på utvikling av ny teknologi innen havbruk og fiskeoppdrett. Et stort forskningsanlegg til over 200 millioner kroner skal bygges på Valsneset i Bjugn.

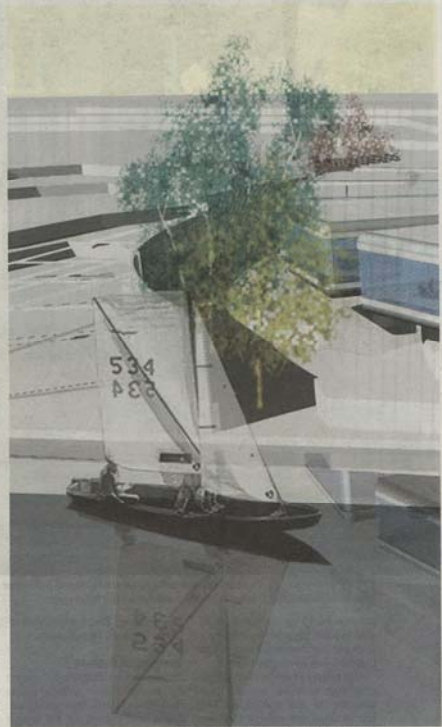
Sintef og NTNU overtar styringen av selskapet Ace (AquaCulture Engineering) som Sor-Trøndelag fylkeskommune og Bjugn kommune tok initiativ til for to år siden. Selskapet er tilført 4,5 millioner kroner i ny aksjekapital. Det har ført til at Sintef sitter med 51 prosent av aksjene i Ace, NTNU eier 16 prosent, og Bjugn kommune og fylkeskommunen har solgt seg ned tilsvarende. Det betyr at forskningsmiljøet i Trondheim tar full styring med det som lokalpolitikkerne lenge har drømt om. Det er å utvikle Valsneset til det fremste forskningscenter for oppdretts-teknologi i verden.

Teknologi viktigst
Daglig leder Finn Vietor Willumsen opplyser til Adresseavisen at forskningscentret skal jobbe med oppdrett av laks, torsk og skjell i første omgang. Mens det meste av forskningen innenfor havbruksnæringen tidligere har dreid seg om biologi, er det teknologi som skal stå i førerretet i Ace. Derfor knyttes Valsneset vært opp til forskningsmiljøet i Trondheim, og Ace blir et datterselskap av Sintef fiskeri og havbruk som holder til på Brattøra i Trondheim der denne Sintef-avdelingen har sitt laboratorium, Sealab.

– De endelige vedtak har vi ennå ikke tatt, men det er bare formaliteter som gjenstår for hele prosjektet er opp og står, sier Willumsen til Adresseavisen.

Trinnvis utbygging
Etter at Sintef i sommer fikk tre laksekonsesjoner som skal brukes av Ace, blir den første laksen satt ut i sjøen til våren. Om ett år tid håper Willumsen at første byggetrinn i det nye forskningscentret på land står ferdig, samtidig som de første sjøanleggene står klare.

I 2010 er det planen at torske-

Fremtidsrettet
gang står ferdig. Illustrasjon: BERGSEVEN ARKITEKTER AS

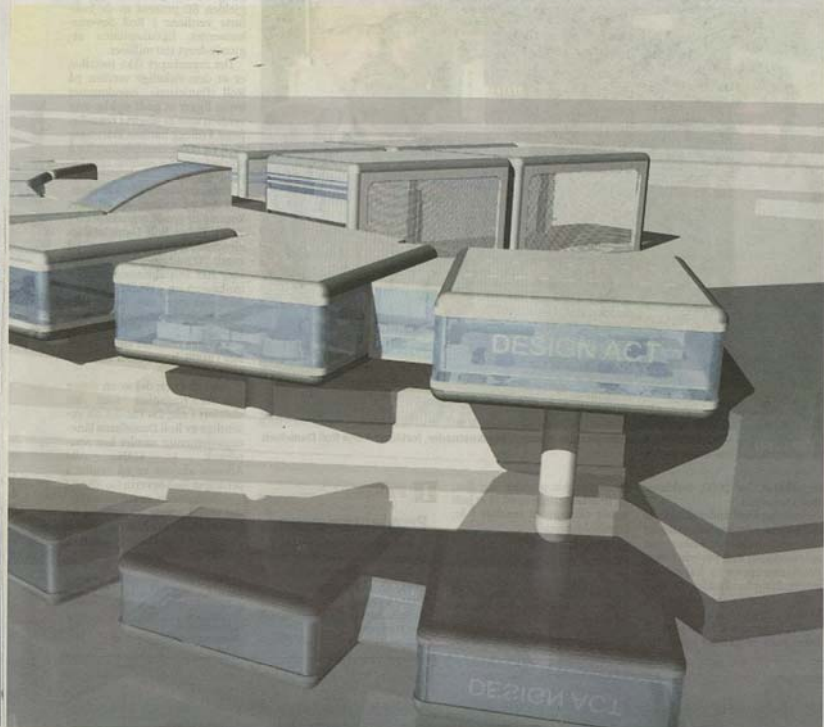
Slik vil det nye forskningscenter for havbruksteknologi se ut når det er

200 millioner kroner være investert i anlegget.

Ti nye anlegg
Willumsen la fram planene på konferansen om Valsnesets fremtid som nylig ble holdt i Trondheim. Forskningscenter på Valsneset som skal plasseres ut mot Valsfjorden. I sjøen vil Ace bygge ti anlegg som vil bli plassert i områdene ved øya Tautra og Valsneset. En del anlegg

grad operere på samme måte som Marintek som er Sintef's forskningscenter innenfor marint teknologi. Sannsynligvis vil også Ace og Marintek ha et nært samarbeide, og det samme vil gjelde med Sintef fiskeri og havbruk.

– Midt-Norge er fremst i landet innen fiskeoppdrett, og derfor er det helt riktig å plassere et stort anlegg her. Med Ace skal Norge bli best i verden innenfor

Adressa 17.09 2008

Vil teste vind til sjøs

BJUGN: Landets eneste testanlegg for vindkraft, selskapet Viva på Valsneset i Bjugn, vil bygge nye testanlegg ute i sjøen. Det blir i så fall de første i sitt slag her i landet.

Det opplyste daglig leder i Viva, Ole Svendgård på en konferanse i Trondheim om Valsnesets fremtid. Viva er blant de selskap som har holdt til lengst på dette industriområdet.

I denne uken starter teknologibedriften Chapdrive i Trondheim monteringen av den andre forskningsvindmøllen i regi av Viva. Senere kan det bli aktuelt å sette opp en enda større vindturbin. På sikt ser Svendgård behov for å teste ut ny vindteknologi ute i sjøen ettersom de fleste regner med at etterspørselen etter vindmøller som står fast på sjøbunnen, vil øke kraftig i tiden framover. Flytende vindmøller til havs, det som går under betegnelsen havmøller, ligger derimot en god del lengre fram i tid, ifølge forskerne.

– Vi merker en stor interesse fra kraftselskaper og produsenter av vindturbiner for å prøve ut ny teknologi, ikke minst gjelder det vindmøller som plasseres ute i sjøen. Vi vurderer derfor å søke om konsesjon for å få satt

Drar til havs

Forskningsbedriften Viva har sitt anlegg på Valsneset i Bjugn, og har planer om å bygge ut anlegget med flere vindturbiner på land og i sjøen. Ole Svendgård er daglig leder selskapet Viva som tester ut ny vindkraftteknologi. Foto: ARNE SELLÆG

opp en eller flere slike vindmøller, trolig rett utenfor Valsneset. Vi ser behovet for å ha tre vindmøller på land, og like mange ute i sjøen de nærmeste årene, sier Svendgård. Viva startet virksomheten på Valsneset i 2006 med NTNU, Sintef, Ife (Institutt for energiteknikk) på Kjeller utenfor Lillestrøm som de tre dominerende eierne.

Chapdrive vil dominere Vivas testvirksomhet det nærmeste

året. Selskapet har sitt utspring i forskningsmiljøet i Trondheim, og har vunnet flere priser for sin nye teknologi som går ut på at vindturbinen er flyttet ned til bakkenivå, mens dagens vindturbiner er plassert like bak propellbladene. Hvis uttestingen av Chapdrives turbin, er vellykket, vil det bety store besparelser for de som driver vindparkene.

Chapdrive har allerede gjennomført tester med en mindre

vindturbin, mens den nye som nå skal prøves ut, er på 900 kilowatt (0,9 megawatt). Daglig leder Jens Anders Jensen i Chapdrive opplyser at uttestingen ikke vil starte før neste år. Han vil ikke opplyse når tiden er moden for å kommersialisere Chapdrive.

ARNE SELLÆG 72 50 15 54
arne.sellæg@adresseavisen.no

Oppgave 1

Valsneset

Valsneset mai 2007

Oppgave 1; Fordeler og ulemper med å etablere virksomhet på Valsneset

1. Beskriv 3 fordeler og 3 ulemper ved å etablere virksomhet på Valsneset
2. I forhold til fordeler og ulemper på Valsneset – hva er viktigst å ta tak i for å gjøre området mer attraktivt? Er det å forsterke fortrinnene eller gjøre avbøtende tiltak mht ulempene?
3. Hva er det mest viktige konkrete tiltaket som bidrar til å gjøre Valsneset mer attraktivt for etablering av industri- og forskningsvirksomhet?

Valsneset i dag - fordeler og ulemper

Fordeler	Ulemper
<ul style="list-style-type: none">• Beliggenhet midt i Norge, nært leia og FoU miljøene i Trondheim• VIVA, ACE, NCC og TrønderEnergi er allerede etablert• Løsningsorientert forvaltning• Kommunal handlekraft• Ferdig regulert område• Meget gunstige vindforhold• Land og sjøarealer• Naturskjønt område• EU-tilpasset	<ul style="list-style-type: none">• Det løftes fra bunnen, skal utvikle noe nytt• Krever samordning mot Forsvarets arealbehov, verneinteresser osv• Geografisk distanse til Trondheim og oppdrettsklyngen på Hitra og Frøya• Akseltrykk tilførselsveg• Støy og støvproblematikk ifht asfaltverket• Handlingsrom arealmessig ifht mer vindkraftutbygging• Tilgang til kompetent arbeidskraft• Serviceapparat og tjenester lokalt

Hva kom fram som viktigst?

- Etableringen av ACE er kritisk suksessfaktor Nr 1
- Få opp kritisk masse ifht aktivitet
- Kommunikasjoner; alle typer – må utbedres
 - 10 tonn akseltrykk veg fra Botngård - Val
 - Etablering av havn
 - Bredbånd og IKT
 - Båtforbindelse mot Øyregionen og oppdrettsklyngen utenfor Hitra/Frøya
- Avklaringer ifht Forsvaret og verneinteresser
- Etablere brei forankring og sterkt eierskap; gründermiljø
- Internasjonal profilering
- Kobling mellom teknologi og ernæring
- Marine operasjoner; utstyrshåndtering, vindenergi

Oppgave 2

Valsneset

Valsneset mai 2007

Oppgave 2; Mål og visjon for Valsneset

- *Havbruk og energi er to områder med et stort behov for utvikling av framtidsrettet teknologi. Næringsliv og forskning i Midt-Norge ligger på disse to områdene helt i front globalt. Bjugn kommune har som mål å bli en del av teknologihovedstaden. Utvikling av industriområdet Valsneset som en innovasjonsbase – der FoU i Trondheim kan få sin praktiske og industrielle utvikling - vil forsterke Norges posisjon innen havbruk & energi.*
1. Forslå en visjon for Valsneset
 2. Beskriv minst ett hovedmål på veien mot denne visjonen

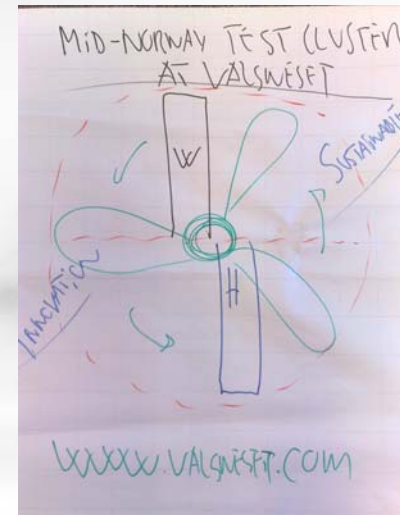

Visjon – flere forslag

- Valsneset – stor forskning
- The European Gateway to open the use of Ocean resources
- Verdenssenter for storskala testing av fremtidig havbruksteknologi og havenergi
- The Mid-Norway test cluster at Valsneset

Konkrete mål på veien

- Bedre regional forankring
- Bedre regional kommunikasjon
- ACE må være i gang med aktiviteter innen 01.01 2010
- Skaffe seg flere bein å stå på, mer enn havbruk og vind
- ACE – må få fisk i sjøen så snart som mulig

Fra Gruppe 1

Oppgave 3

Valsneset

Valsneset mai 2007

Oppgave 3; Hvordan komme videre?

- Hva er den mest kritiske suksessfaktor for utvikling av Valsneset?
- Foreslå hvordan en mest effektivt kan jobbe mot realisering av de målsettinger en har for området?

Vegen videre

- Sikre seg domenene: www.valsneset.com; www.valsneset.no
- Understøtte de behov VIVA, ACE og NCC har – de er allerede i gang – må legge til rette for positiv utvikling
- Være synlig – profilering
- Styret i ACE har en nøkkelrolle i den videre utvikling av området
- For ACE sin del er viktigere å komme i gang med få aktiviteter enn å vente på en brei oppstart
- Finansieringsordninger må kartlegges
- Ansvar og struktur for det videre arbeid må tydeliggjøres

Avslutningsvis

- Ordfører Astad i Bjugn ønsket seg et mer synlig NTNU og SINTEF. Det ble derfor fremmet et forslag om at NTNU og SINTEF flagg måtte kunne heises på "ledige" plasser på Campus Fosen – dvs ved Fosen vgs.
- Forslaget ble møtt med velvillighet fra SINTEF og NTNU repr.

Styringsgruppas konklusjoner

Plan for vegen videre

Behandlet i møte 8.10. 2008

Visjon og mål

VISJONEN

Det knas videre på en visjon – med utgangspunkt i de forslag som kom fram i workshopen

Visjonen må utformes på engelsk

OVERORDNA MÅLSETTING

Valsneset utvikles til en internasjonal klynge i Midt-Norge innenfor vindenergi, havbruk og annen marin/maritim virksomhet.

MÅLSETTINGER

- ACE har fisk i sjø innen sommeren 2009 med påfølgende aktiviteter
- Justering av reguleringsplanen tilpasses aktivitetsutviklingen
- IKT-løsninger på plass i løpet av 2010
- Arealmessige utfordringer ifht Forsvaret avklares innen januar 2010

Handlingsplan

Nr	Aktivitet	Ansvar	Frist
0	Valsneset.no og Valsneset.com sikres	Bjugn kommune	10.10.08
1	Visjonen utformes	Access MidNorway	01.11.08
2	Rullering av reguleringsplanen; nye testsiter	Bjugn kommune	01.09.09
3	Akseltrykk 10 t Botngård – Val; beslutning SVV	Bjugn kommune	01.04.09
4	Fisk i sjø - ACE	ACE	01.06.09
5	Kjøp av ny eiendom – salg av masser	VEI	01.06.09
6	Framtidsretta IKT-løsninger; rapport (kompetansemegling)	VEI/Gode Sammen	01.01.09
7	Utvikling av havna; planer	VEI/Bjugn kommune	01.07.09
8	Oppfølging BIOMAR til Valsneset	VEI	Løpende
9	Profilering	Access MidNorway	Løpende
10	Kobling mellom Valsneset, Fosen vgs, NTNU for sikring av riktig kompetanse	Gode Sammen og Fosen Ressurs	Løpende
11	Koblingen mellom teknologi og ernæring	Valsneset Utvikling KF	Løpende
12	Støvutfordringen løses	NCC Roads og VEI	Løpende